

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I STOCKHOLM**
Allmänna avdelningen

DOM
2010-05-25
Meddelad i
Stockholm

Mål nr
27211-10
Enhet 12

SÖKANDE

1. A4 Text och Form AB, 556310-9320
2. Firma Ylva Johnson, 701029-6205
3. Smallhouse Media AB, 556783-0509

Ombud: Advokat Stephane Pleijel
Advokatfirman Nova AB
Linnégatan 18
114 47 Stockholm

MOTPART

Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete (Sida)
105 25 Stockholm

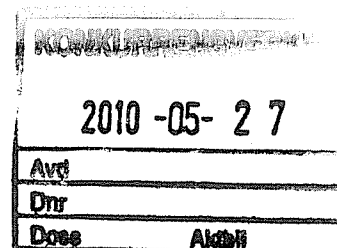
SAKEN

Överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling – LOU

DOMSLUT

Förvaltningsrätten avslår A4 Text och Form AB:s, Firma Ylva Johnsons och Smallhouse Media AB:s ansökan om åtgärder enligt LOU.

Förvaltningsrättens interimistiska beslut den 6 april 2010 upphör därmed att gälla.

Dok.Id 22325

Postadress
115 76 Stockholm

Besöksadress
Tegeluddsvägen 1

Telefon
08-561 680 00

E-post:
forvaltningsrattenistockholm@dom.se

Telefax
08-561 680 01

Expeditionstid
måndag – fredag
09:00-15:00

BAKGRUND

Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete (Sida) har genomfört en förenklad upphandling avseende ”Sveriges ledande magasin om samhällsrelaterade omvärldsfrågor”, OmVärlden. Uppdraget omfattar produktion, annonsackvisitation, marknadsföring, försäljning och distribution av OmVärlden, som utöver tidsskriften utgörs av en webbplats och ett veckobrev.

Av tilldelningsbeslut daterat den 29 mars 2010 framgår att Sida har beslutat att anta anbud från konsortiet Politikens Arena Medier AB/Global Reporting Sweden AB (konsortiet Arena).

Förvaltningsrätten har i beslut den 6 april 2010 förordnat att Sida tills vidare inte får avsluta upphandlingen.

YRKANDEN M.M.

A4 Text och Form AB, Firma Ylva Johnson och Smallhouse Media AB (konsortiet A4) ansöker hos förvaltningsrätten om överprövning enligt LOU och yrkar i första hand att förvaltningsrätten ska förordna att upphandlingen får avslutas först sedan rättelse har skett på så sätt att endast anbud som uppfyller samtliga skallkrav ska gå vidare till utvärderingsfasen. I andra hand yrkar konsortiet A4 att upphandlingen ska göras om.

Som grund för sin ansökan anför konsortiet A4 i huvudsak följande.

Chefredaktör

Den av konsortiet Arena erbjudna chefredaktören uppfyller inte skallkravet i förfrågningsunderlaget punkt 4.5.2.1 avseende krav på journalistutbildning på universitets-/högskolenivå eller motsvarande utbildning. En på objektiva grunder fullt rimlig tolkning av ”motsvarande utbildning inhäm-

tad på annat sätt” är journalistutbildningar från andra än högskolor och universitet. Utformningen av förfrågningsunderlaget i denna del kan svårigen anses uppfylla LOU:s krav.

Redaktionschef

Den av konsortiet Arena erbjudna redaktionschefen uppfyller inte skullkravet i förfrågningsunderlaget punkt 4.5.2.2 avseende minst ett års erfarenhet av redaktionell ledning av en tidsskrift av motsvarande kvalitet som OmVärlden. ”Barnens framtid” är en ingen journalistisk produkt och är därmed inte en tidsskrift av motsvarande kvalitet som OmVärlden.

Krav på oberoende

Det föreligger oklarhet och otydlighet avseende kravet på oberoende. Till de i förfrågningsunderlaget fogade riktlinjerna för OmVärlden anges att tidningen ska bedrivas oberoende. Därutöver har det uppställts ett direkt skullkrav att anbudsgivarna kan garantera att tidningen ska komma att bedrivas på detta sätt. Konsortiet A4:s uppfattning är att om det andra ledet är ett skullkrav så måste det första ledet även vara det. Konsortiet Arena har nyligen fått externt ekonomiskt stöd av LO. På Global Reporting Sweden AB:s hemsida finns en lista över uppdragsgivare. På denna lista upptas en rad organisationer vilka OmVärlden har till uppgift att granska. Konsortiet kan med hänsyn till detta inte uppfylla Sidas krav på oberoende.

Genom att låta anbud som inte uppfyller de i förfrågningsunderlaget uppställda skullkraven gå vidare till anbudsutvärdering har Sida brutit mot LOU. Hade Sida genomfört upphandlingen på ett korrekt sätt skulle konsortiet A4 ha antagits som leverantör. Detta innebär att konsortiet vid en korrekt genomförd upphandling skulle komma att erhålla intäkter som man

nu riskerar att gå miste om. Konsortiet A4 kan således komma att lida skada.

Sida bestrider bifall till ansökan på den grunden att man inte brutit mot någon bestämmelse i LOU. Sida anför vidare bl.a. följande.

Chefredaktör

Med "motsvarande utbildning" avsåg Sida att förtydliga att myndigheten inte enbart efterfrågade någon med journalistutbildning i snäv bemärkelse. Tvärtom avsåg Sida att öppna upp för flera andra relevanta utbildningar. SIDA menar att detta var tydligt för varje potentiell anbudsgivare. Föreslagen chefredaktörs utbildning ligger väl inom vad Sida angivit som "motsvarande utbildning". Om Sida hade valt att begränsa kravet till att endast omfatta utbildningar i journalistik hade kravet varit annorlunda utformat.

Redaktionschef

Varje anbudsgivare ska enligt punkt 4.5.2.2 erbjuda en redaktionschef med minst ett års erfarenhet av redaktionell ledning av en tidskrift av motsvarande kvalité som OmVärlden. Sida förtydligade detta senare varvid angavs att tidsskriften ska vara en specialtidskrift som riktar sig till en bred grupp intresserade läsare och bevakar och rapporterar om specialområdet på ett kvalificerat sätt. Konsortiet Arenas föreslagna redaktionschef uppfyller kravet då tidningen "Barnens framtid" innehåller kvalificerade reportage och information bl.a. om hur vardagen ser ut för människor i andra länder.

Krav på oberoende

Det bestrids att upphandlingen innehåller något direkt kvalificeringskrav på oberoende anbudsgivare. I Sidas ägarpolicy för OmVärlden, vilken det

hänvisas till i uppdragsbeskrivningen, anges däremot att chefredaktören ansvarar för tidningens oberoende både gentemot uppdragsgivaren Sida och andra branschfora, personer och organisationer. Detta är ett krav avseende hur uppdraget ska genomföras. Konsortiet Arena har i sitt anbud under punkt 5.1 uttryckligen bekräftat att konsortiet uppfyller kraven på tjänsten enligt uppdragsbeskrivningen. Det är inte ovanligt att företag och andra organisationer får uppdrag eller bidrag från fackföreningsrörelsen eller andra organisationer. En sådan omständighet innebär inte att konsortiet Arena inte skulle kunna genomföra uppdraget.

DOMSKÄL

Tillämpliga bestämmelser

Enligt 1 kap. 9 § LOU skall upphandlande myndigheter behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Vid upphandlingar skall vidare principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet iakttas.

Av 9 kap. 8 § första stycket LOU följer att en upphandlande myndighet får tillåta att en anbudssökande eller anbudsgivare rättar en uppenbar felskrivning eller felräkning eller något annat uppenbart fel i anbudsansökan eller anbudet.

Av 16 kap. 1 § LOU framgår bl.a. att en leverantör som anser sig ha lidit eller kan komma att lida skada enligt 2 § får i en framställning till allmän förvaltningsdomstol ansöka om åtgärder enligt nämnda paragraf.

Av 16 kap. 2 § LOU framgår bl.a. att om den upphandlande myndigheten har brutit mot 1 kap. 9 § eller någon annan bestämmelse i denna lag och detta har medfört att leverantören lidit eller kan komma att lida skada, skall rätten besluta att upphandlingen skall göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse gjorts.

Utredningen i målet

I förfrågningsunderlaget daterat den 22 december 2009 anges bl.a. följande.

4.5.2.1 Chefredaktör

Anbudsgivare skall erbjuda en chefredaktör. Chefredaktören skall ha:

- journalistutbildning på universitets-/högskolenivå eller motsvarande utbildning inhämtad på annat sätt;
- minst tre års erfarenhet av journalistiskt arbete varav minst ett års erfarenhet av journalistiskt arbete som belyser internationella frågor;
- minst ett års erfarenhet av redaktionell ledning av en tidsskrift med motsvarande kvalitet som OmVärlden;
- utomordentligt goda kunskaper i svenska (lägst nivå 1);
- mycket goda kunskaper i engelska (lägst nivå 2).

4.5.2.2. Redaktionschef

Anbudsgivare skall erbjuda en redaktionschef. Redaktionschefen skall ha:

- journalistutbildning på universitets-/högskolenivå eller motsvarande utbildning inhämtad på annat sätt;
- minst tre års erfarenhet av journalistiskt arbete;
- minst ett års erfarenhet av redaktionell ledning av en tidsskrift av motsvarande kvalitet som OmVärlden;
- utomordentligt goda kunskaper i svenska (lägst nivå 1);

-mycket goda kunskaper i engelska (lägst nivå 2)

5. Uppdragsbeskrivning

Uppdragsbeskrivningen anger krav för genomförandet av uppdraget.

5.1 Bekräftelse av krav

Anbudsgivande företag skall nedan ge bekräftelse på att kraven på tjänsten enligt Uppdragsbeskrivningen kommer att uppfyllas.

Förvaltningsrättens bedömning

De grundläggande principer som ska efterlevas vid all offentlig upphandling är principerna om icke-diskriminering, likabehandling, transparens (öppenhet och förutsebarhet), proportionalitet och ömsesidigt erkännande. Av principen om likabehandling av leverantörer följer att samtliga anbud ska vara i överensstämmelse med bestämmelserna i förfrågningsunderlaget för att säkra möjligheten till en objektiv jämförelse av anbuden. Likabehandling och icke-diskriminering förutsätter att anbudsgivare behandlas lika i alla skeden av anbudsförfarandet. Prövningen i förvaltningsrätten utgör en kontroll av om det på grundval av vad sökanden har framfört i målet finns anledning att vidta sådana åtgärder som anges i 16 kap. 2 § LOU. För att ett ingripande ska bli aktuellt krävs också att sökanden kan visa att han lidit skada eller kan komma att lida skada på grund av att den upphandlande enheten brutit mot LOU.

I lagen ges inte närmare besked om hur ett förfrågningsunderlag ska vara utformat för att motsvara de grundläggande principerna i LOU. Regeringsrätten har i RÅ 2002 ref. 50 uttalat att de skiftande förhållanden som förekommer i det ekonomiska livet gör att även förfrågningsunderlag och utvärderingsmodeller som inte är optimalt utformade får godtas under förut-

sättning att de principer som bär upp LOU och gemenskapsrätten inte träds för när. Av domen följer också att kraven för att anse ett upphandlingsförfarande strida mot dessa principer numera måste ställas relativt högt.

Förfrågningsunderlaget

Konsortiet A4 har bl.a. anfört att förfrågningsunderlaget är oklart och otydligt formulerat avseende skallkrav gällande utbildning i punkt 4.5.2.1 "chefredaktör" och punkt 4.5.2.2 "redaktionschef" samt beträffande punkt 5.1 "bekräftelse av krav". Förvaltningsrätten konstaterar att det saknas uttryckliga författningsbestämmelser om hur ett förfrågningsunderlag ska vara utformat. Enligt praxis måste det dock, för att kravet på förutsägbarhet ska vara uppfyllt, klart framgå vad den upphandlande myndigheten efterfrågar. Förvaltningsrätten finner att skallkraven i punkt 4.5.2.1, 4.5.2.2 och 5.1 är tillräckligt klara och tydliga för att anbudsgivarna ska kunna avge sina anbud med tillräcklig insikt om vad som efterfrågats. Det finns således inget skäl att ingripa mot upphandlingen p.g.a. att förfrågningsunderlaget skulle stå i strid med LOU.

Chefredaktör

Konsortiet A4 har vidare anfört att den av konsortiet Arenas föreslagna chefredaktören inte uppfyller skallkravet i punkt 4.5.2.1 avseende krav på journalistutbildning eller motsvarande utbildning. Förvaltningsrätten finner inte några skäl att ifrågasätta Sidas bedömning gällande uppfyllandet av skallkravet. Vad Konsortiet A4 anfört i denna del utgör således inte skäl för ingripande med stöd av 16 kap. 2 § LOU.

Redaktionschef

Konsortiet A4 har bl.a. anfört att den av konsortiet Arenas föreslagna redaktionschefen saknar minst ett års erfarenhet av redaktionell ledning av en tidsskrift av motsvarande kvalitet som OmVärlden. Förvaltningsrätten finner, i likhet med ovan, inte skäl att ifrågasätta Sidas bedömning beträffande skullkravet. Det är således inte heller på denna grund visat att Sida brutit mot någon bestämmelse i LOU.

Krav på oberoende

Konsortiet A4 har slutligen anfört att konsortiet Arenas anbud inte uppfyller kravet på oberoende. Förvaltningsrätten konstaterar att det i förfrågningsunderlaget inte uppställts något uttryckligt skullkrav beträffande oberoende. I förfrågningsunderlaget hänvisas emellertid till OmVärldens uppdragsbeskrivning som i sin tur hänvisar till ägarpolicyn för OmVärlden. Av ägarpolicyn framgår att det ligger på chefredaktörens ansvar att svara för tidningens oberoende både gentemot tidningens uppdragsgivare Sida och andra branchfora, personer och organisationer. Förvaltningsrätten noterar att konsortiet Arena svarat ja på skullkravet i punkt 5.1 ”Bekräftelse av krav”. Förvaltningsrätten delar Sidas uppfattning att skullkravet därmed är uppfyllt. Det är således inte heller på denna grund visat att Sida brutit mot någon bestämmelse i LOU.

Sammanfattningsvis finner förvaltningsrätten att det konsortiet A4 anfört inte ger stöd för att den aktuella upphandlingen skett i strid med reglerna i LOU eller de för all upphandling grundläggande EG-rättsliga principerna på sådant sätt att konsortiet A4 lidit eller kan komma att lida skada enligt 16 kap. 2 § LOU. Ansökan ska därför avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (DV 3109/1a)

Charlotte Hedberg

rådman

Föredragande har varit Magnus Johansson.

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens beslut ska skriva till Kammarrätten i Stockholm. Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten inom tre veckor från den dag då klaganden fick del av beslutet. Tiden för överklagandet för offentligpart räknas emellertid från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att prövningstillstånd meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas, anledning förekommer till ändring i det slut vartill förvaltningsrätten kommit eller det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. den klagandes namn, personnummer, yrke, postadress och telefonnummer. Dessutom ska adress och telefonnummer till arbetsplatsen och eventuell annan plats där klaganden kan nås för delgivning lämnas om dessa uppgifter inte tidigare uppgetts i målet. Om någon person- eller adressuppgift ändras är det viktigt att anmälan snarast görs till kammarrätten,
2. det beslut som överklagas med uppgift om förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av förvaltningsrättens beslut som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Skrivelsen ska vara undertecknad av klaganden eller hans ombud. Adressen till förvaltningsrätten framgår av beslutet. Om klaganden anlitar ombud ska denne sända in fullmakt i original samt uppge sitt namn, adress och telefonnummer.